Uddannelsesprogram

Introduktionsstilling i

Børne- og Ungdomspsykiatri

Ambulatorium for Angst og Depression

Børne- og ungdomspsykiatrien,
Klinik Psykiatri Syd, Aalborg Universitetshospital

Målbeskrivelse 2014

Godkendt den 12. maj 2016 af DRRLV

INDHOLDSFORTEGNELSE

Ambulatorium for Angst og Depression 1

1. Indledning 3

2. Uddannelsens opbygning 4

   2.1 Præsentation af uddannelsens ansættelsessteder, herunder organisering af faglige funktioner og læringsrammerne 4

3. Kompetencer, lærings- og kompetencevurderingsmetoder samt kurser 6

   3.1 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse 6

   3.2 Kort beskrivelse af læringsmetoder samt hvordan de anførte kompetencevurderingsmetoder skal anvendes på det enkelte ansættelsessted 17

   3.3 Obligatoriske kurser 19

4. Uddannelsesvejledning 19

5. Evaluering af den lægelige videreuddannelse 20

   5.1 Evaluer.dk 20

   5.2 Inspektorrapporter 21

   5.3 Regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg 21

6. Nyttige kontakter 22

1. Indledning

Specialet Børne- og ungdomspsykiatri er beskrevet i målbeskrivelsen (www.sst.dk) hvor også speciallægeuddannelsen er beskrevet. Speciallægeuddannelsens introduktions- og hoveduddannelsesforløb understøttes ved anvendelse af uddannelsesbog / portefølje. Denne uddannelsesbog/mappe kan udleveres i papirform ved første ansættelse i forløbet. Lægen introduceres til elektronisk udgave ved starten af ansættelsen. I porteføljen findes adgang til målbeskrivelse, relevante uddannelsesprogrammer, elementer der understøtter læringsprocessen, samt skemaer til dokumentation for godkendelse af de obligatoriske kompetencemål og kurser, der er betingelse for at opnå speciallægeanerkendelse.

Specielle regionale forhold
Børne- og ungdomspsykiatrien i Videreuddannelsesregion Nord udgøres af 2 afdelinger. I Region Nordjylland er al børne- og ungdomspsykiatri samlet i Aalborg - som en del af Klinik Psykiatri Syd, Psykiatrien - Aalborg Universitetshospital. I Region Midtjylland udgøres afdelingen af et Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center: Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center, Aarhus Universitetshospital Risskov – Regionscentre Viborg og Herning(BUC), som er lokaliseret på tre matrikler i hhv. Risskov, Viborg og Herning.
Klinik Psykiatri Syd, Børne- og Ungdomspsykiatrien og Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regions-center, Risskov er universitetsafdelinger og indgår i den prægraduate lægeuddannelse. Funktionsmæssigt er Aarhus, som den eneste afdeling i uddannelsesregionen, en højt specialiseret enhed.
Fra 2009 har aldersgrænserne været de samme 0-18 år i hele uddannelsesregionen. For BUC gælder dog, at patienter, der er påbegyndt behandling før end det fyldte 18. år, kan følges frem til det fyldte 21. år. Særligt gælder for Center for spiseforstyrrelser, Risskov og Ambulatoriet for Spiseforstyrrelser, Aalborg, at der ikke er nogen øvre aldersafgrænsning.
Børne- og Ungdomspsykiatrisk Regionscenter, Risskov har totalansvar (dvs. modtager retspsykiatriske patienter) i forhold til målgruppen.

Speciallægeuddannelsen foregår på begge afdelinger/Regionscentre i Videreuddannelsesregion Nord, både når det gælder introduktions- og hoveduddannelsen. Hoveduddannelsesforløbene er sammensat således, at der i alle forløb indgår ansættelse enten på 2 af Videreuddannelses-regionens afdelinger eller 2 af Region Midtjyllands geografiske enheder.

I Videreuddannelsesregion Nord er iht. bekendtgørelse fra Sundhedsministeriet etableret et tilbud om individuel karrierevejledning i forbindelse med den lægelige videreuddannelse.

2. Uddannelsens opbygning

Uddannelsens varighed og indhold er beskrevet i målbeskrivelsen. Dette uddannelsesprogram angiver hvordan forløbet udmøntes i det aktuelle uddannelsesforløb, dvs. de konkrete ansættelser: antal, sted og varighed

Introduktionsuddannelsen
Ambulatorium for Angst og Depressive sygdomme Børne- og Ungdomspsykiatrien i Klinik Psykiatri Syd Aalborg Universitetshospital (12mdr)
I-kursus
Vejleder-kursus
Grunduddannelse i psykoterapi

2.1 Præsentation af uddannelsens ansættelsessteder, herunder organisering af faglige funktioner og læringsrammerne

1. ansættelse: Ambulatorium for Angst og Depressive sygdomme, Børne- og Ungdomspsykiatrien i Klinik Psykiatri Syd, Aalborg Universitetshospital

Ansættelsesstedet generelt
Børne- og Ungdomspsykiatrien i Klinik Psykiatri Syd består af fire diagnoseopdelte ambulatorier (Ambulatorium for ADHD, Ambulatorium for Angst og Depressive sygdomme, Ambulatorium for Spiseforstyrrelser, Ambulatorium for Autisme og Psykose) samt et sengeafsnit og et dagafsnit.
Børne- og Ungdomspsykiatriens målgruppe er børn og unge (0-17 år) med behov for psykiatrisk udredning, diagnose og behandling. I Ambulatorium for spiseforstyrrelser er målgruppen også voksne.
Børne- og Ungdomspsykiatrien i Klinik Psykiatri Syd yder tilsyn over for regionens hospitaler og har en konsulentfunktion over for PPR-kontorer, specialinstitutioner m.fl.

Ambulatorium for Angst og Depressive sygdomme varetager udredning og behandling af børn og unge op til 18 år med depression, bipolar lidelse, angst, OCD og svære belastningsreaktioner. Derudover foretages også udredning og behandling i forhold til evt. komorbiditet (autisme, ADHD, mental retardering m.v.).
Der udføres behandling i form af psykoedukation, samtaler i relation til medicinske behandlings-forløb og terapeutiske forløb.
Ambulatoriet består af et tværfagligt team, hvor der er ansat læger, psykologer, sygeplejersker, socialrådgiver samt sekretærer.

Ambulatorium for Angst og Depressive sygdomme udreder på hoved- og regionsfunktionsniveau.

Organisation af specialer og faglige arbejdsfunktioner (funktionsbeskrivelse)

Uddannelseslægens arbejdsopgaver består af følgende:

Varetage/medvirke til udredningen af henviste børn og unge ved at lave anamneseoptagelse, somatisk og funktionsneurologisk undersøgelse, psykiatrisk interview og legeobservation.
Der afholdes tværfaglige konferencer, som ledes af en speciallæge/overlæge. På disse konferencer vil udredningen blive diskuteret, der stilles diagnoser og laves behandlingsplan.
Uddannelseslægen får behandlingsansvar for nogle af de børn og unge, som skal have et forløb i børne- og ungdomspsykiatrisk regi. Hvis barnet eller den unge anbefales viderevisiteret til social eller pædagogisk indsats i kommunalt regi eller der vurderes behov for tæt samarbejde omkring barnet eller den unge, kan dette videreformidles bl.a. ved afholdelse af et netværksmøde.

Uddannelseslægen indgår i et forvagtslag, som dækker vagten i dag-tid fra 8.00-15.30. Forvagtslaget i voksenpsykiatrien varetager funktionen fra 15.30-8.00. Forvagten laver gennemgang på børn og unge indlagt i det seneste døgn i psykiatrisk modtagelse, samt går tilsyn på bl.a. børneafdelingen og somatisk akutafsnit.

Der er ugentlig vejledning af 45 minutters varighed ved hovedvejleder.

Undervisning
Konferencer:
Uddannelseslægen deltager i ugentlige kliniske konferencer i Ambulatorium for ADHD. Konferencen er ledet af speciallæge/overlæge, og der er mulighed for at drøfte aktuelle sager. Hver anden uge afholdes yngre lægemøder. Derudover afholdes regelmæssigt lægemøder med deltagelse af alle læger. Kliniske- og organisatoriske problemstillinger drøftes ved disse møder.

Formaliseret undervisning:
Hver anden uge er der 50 min undervisning for alle læger i klinikken. De yngre læger står på skift for denne undervisning.
Derudover er der en gang månedligt litteraturgennemgang kaldet BUFO (Børne- og ungdomspsykiatrisk Forskningsforum). BUFO varer 1 time med deltagelse af læger og psykologer, som i en gruppe på tre personer på skift har ansvaret for fremlæggelse.

I det enkelte ambulatorium vil der også være undervisning for det tværfaglige team.

Kurser og kongresser
Uddannelseslægen skal under ansættelsen deltage i Introduktionskursus i Børne- og ungdomspsykiatri, hvor der er løbende optag, og så vidt muligt starte på Det teoretiske kursus: Grunduddannelse i Psykoterapi, yderligere information på www.rn.plan2learn.dk. Dette kursus har løbende optag ca. to gange om året.

Forskning
Til klinikken er der tilknyttet en forskningsenhed (Forskningsenhed for Børne- og Ungdomspsykiatri, Aalborg Universitetshospital), der igangsætter og understøtter forskellige forskningsprojekter og aktiviteter. Der er mulighed for at deltage i forskning eller starte eget forskningsprojekt ved henvendelse til forskningsenheden.

3. Kompetencer, lærings- og kompetencevurderingsmetoder samt kurser

3.1 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Kompetencemålene, der skal vurderes og godkendes, er anført i målbeskrivelsen, hvor der angives forslag til læringsmetoder for hver enkelt kompetencevurdering. Målbeskrivelsen indeholder desuden en generel beskrivelse af lærings- og kompetencevurderingsstrategier.

I dette program findes anvisning på i hvilke delansættelser, og hvornår de enkelte kompetencemål skal godkendes. Kompetencegodkendelsen er fordelt efter sværhedsgrad, kompleksitet mm. Læringsrammer og kompetencevurderingsmetoder vælges for den enkelte ansættelse. Kompetencevurderingsmetodernes gennemførelse i det konkrete ansættelsessted er ligeledes beskrevet:

Målnummer og kompetencemål	**Konkretisering af mål**	**Læringsmetoder** (valgt ud fra mulige i målbeskrivelsen)	**Kompetencevurderings metode**	**Tidspunkt for forventet kompetencegodkendelse (mdr.)**
				1. ansættelse
MEDICINSK EKSPERT/LÆGEFAGLIG				
1.1.1 Kunne udføre objektiv psykiatrisk undersøgelse af børn og unge	**Kunne observere og beskrive barnet/den unge med psykopatologiske grundbegreber**	**Mesterlære** **Supervision ved vejleder**	**Struktureret kollegial bedømmelse** **Kompetencekort 1**	3-6 mdr.
1.1.2 Kunne gennemføre objektiv somatisk undersøgelse af børn og unge	**Kunne udføre somatisk, neurologisk og funktionsneurologisk undersøgelse**	**Mesterlære** **Supervision ved vejleder**	**Struktureret kollegial bedømmelse** **Kompetencekort 1**	3 mdr.

1.1.3 **Kunne foretage diagnostisk formulering**	**Kunne foretage sammenfatning af anamnestiske oplysninger og psykiatrisk undersøgelse, og foreslå diagnostisk formulering i henhold til ICD samt multiaksial diagnostik.**	**Mesterlære** **Supervision ved vejleder**	**Vejledervurdering** **Kompetencekort 2**	12 mdr.
1.1.4 **Kunne anvende relevante love og forordninger vedrørende patienters forhold**	**Kunne redegøre for:** **- Lov om Frihedsberøvelse og anden Tvang i psykiatrien** **- Sundhedsloven, herunder Informeret samtykke** **- Forældreansvarsloven** **- Relevante paragraffer i Lov om Social Service**	**Supervision ved vejleder** **Case baseret undervisning** **I - kursus**	**Vejledervurdering** **Kompetencekort 3**	6 mdr.
1.1.5 **Kunne anvende psykofarmakologisk behandling til børn og unge med centralstimulantia og antidepressiva**	**Under vejledning kunne anvende centralstimul-antia og antidepressive til patienter med hhv. Hyperkinetiske forstyr-relse, depression og OCD**	**Supervision ved vejleder**	**Vejledervurdering** **Kompetencekort 4, 6 & 7**	12 mdr.

1.1.6 **Kunne varetage undersøgelse og behandling af patienter med hyperkinetiske forstyrrelser uden komorbiditet**	**Med faglig ekspertise kunne:** **- Stille klinisk diagnose ved hyperkinetiske tilstande uden komorbiditet med inddragelse af differentialdiagnostiske overvejelser.** **- Henvise til relevante undersøgelser og evt. supplerende somatiske/neurologiske undersøgelser.** **- Vedr. medicinsk behandling: se 1.1.5**	**Supervision ved vejleder** **Case baseret undervisning** **I – kursus**	**Vejledervurdering** **Kompetencekort 4**	12 msr.
1.1.7 **Kunne varetage undersøgelse og behandling af typiske patienter med Gennemgribende udviklingsforstyrrelser uden komorbiditet**	**Med faglig ekspertise kunne:** **- Stille klinisk diagnose ved gennemgribende udviklingsforstyrrelser uden komorbiditet med inddragelse af differentialdiagnostiske overvejelser.** **- Henvise til relevante undersøgelser og evt. supplerende somatiske/neurologiske undersøgelser.** **- Fremlægge behandlingsplan**	**Supervision ved vejleder** **Case baseret undervisning** **I – kursus**	**Vejledervurdering** **Kompetencekort 5**	12 mdr.

1.1.8 **Kunne varetage undersøgelse og behandling af obsessiv/kompulsive forstyrrelser hos patienter uden komorbiditet**	**Med faglig ekspertise kunne:** **- Stille klinisk diagnose ved typiske tilfælde hos børn og unge med inddragelse af differentialdiagnostiske overvejelser.** **- Henvise til relevante undersøgelser inkl. Evt. supplerende somatiske/neurologiske undersøgelser.** **- Fremlægge behandlingsplan** **- Vedr. medicinsk behandling se 1.1.5**	**Supervision ved vejleder** **Case baseret undervisning** **I - kursus**	**Vejledervurdering** **Kompetencekort 6**	12 mdr.
1.1.9 **Kunne varetage undersøgelse og behandling af patienter med affektive lidelser uden komorbiditet**	**Med faglig ekspertise kunne:** **- Stille klinisk diagnose ved typiske tilfælde hos børn og unge med inddragelse af differentialdiagnostiske overvejelser.** **- Henvise til relevante undersøgelser inkl. Evt. supplerende somatiske/neurologiske undersøgelser.** **- Fremlægge behandlingsplan**	**Supervision ved vejleder** **Case baseret undervisning** **I - kursus**	**Vejledervurdering** **Kompetencekort 7**	12 mdr.

1.1.10 **Kunne varetage initial akut behandling af psykose og selvmordstruede tilstande**	**Med faglig ekspertise kunne:** **- Foretage akut vurdering** **- Foretage risikovurdering** **- Indlede akut behandling i form af indlæggelse, medicinsk eller psykosocial karakter**	**Supervision ved vejleder** **Case baseret undervisning**	**Vejledervurdering** **Kompetencekort 8**	12 mdr.
KOMMUNIKATOR				
1.2.1 **Kunne indhente relevante oplysninger vedrørende børn og unge**	**Kunne optage relevant prioriteret anamnese ved samtale med forældre, patienten og andre dele af netværket.** **Kunne indhente, prioritere og sammenfatte relevante supplerende oplysninger**	**Mesterlære** **Supervision ved vejleder**	**Audit af journaler** **Kompetencekort 2**	12 mdr.

1.2.2 **Kunne etablere en professionel og hensigtsmæssig kontakt til patient og pårørende**	**Med overblik og faglig ekspertise kunne:** **- Etablere en atmosfære af tryghed og imødekommenhed i forbindelse med den aktuelle undersøgelse/ behandling** **- Kommunikere med patient/familie således, at disse oplever at blive hørt og respekteret ud fra egne livsvilkår** **- Kunne afstemme forventninger til undersøgelse/ behandling**	**Undersøgelse i afdeling relateret til patientsager** **Mesterlære** **Supervision ved vejleder**	**Struktureret kollegial bedømmelse** **Kompetencekort 1**	6 mdr.
1.2.3 **Kunne informere patient og pårørende om forløb og formål med undersøgelse/behandling og sikre, at patient/familie har forstået det meddelte**	**Med overblik og faglig ekspertise kunne:** **Informere klart og forståeligt vedrørende formål med undersøgelse og behandling, således at patient/familie forstår indholdet heraf** **Indhente informeret samtykke til undersøgelse/behandling** -	**Mesterlære** **Supervision ved vejleder**	**Struktureret kollegial bedømmelse** **Kompetencekort 1**	6 mdr.

1.2.4 **Kunne videregive resultat af undersøgelser til patient, forældre og samarbejdspartnere**	**Informere klart og forståeligt om diagnose, betydning og prognose vedrørende de sygdomskategorier der berøres i introforløbet. Informationen foretages med afstemning af sproglige formuleringer i forhold til modtager**	**Mesterlære** **Supervision ved vejleder** **Case baseret undervisning**	**Struktureret kollegial bedømmelse** **Kompetencekort 10**	12 mdr.
1.2.5 **Kunne foretage skriftlig formidling af patientforløb til relevante samarbejdspartnere**	**Kunne udfærdige udtalelser i forståeligt sprog med fokusering på væsentlige detaljer til brug for undervisningssektoren og den sociale sektor**	**Supervision ved vejleder**	**Audit af journaler** **Kompetencekort 2**	12 mdr.
1.2.6 **Kunne varetage korterevarende psykoterapeutisk behandling af ukompliceret lidelse**	**Med faglig ekspertise kunne indgå i terapeutisk behandlingsforløb. Være i stand til at anvende den givne terapeutiske supervision i behandlingen. Kunne fastholde strategi og metode i behandlingen**	**Selvstudium** **Supervision ved vejleder** **Grunduddannelses kursus i psykoterapi**	**Vejledervurdering** **Kompetencekort 9**	12 mdr.
SAMARBEJDER				

1.3.1 **Kunne udarbejde undersøgelses- og behandlingsplan for patienten (i samarbejde med det tværfaglige team)**	**Med overblik og faglig ekspertise kunne:** **- Sammenfatte relevante oplysninger fra anamnese, konference-beslutning m.m. til en undersøgelses- og behandlingsplan.** **- Informere og indhente kommentarer fra patient og forældre vedrørende behandlingsplan**	**Mesterlære** **Supervision ved vejleder** **Feedback fra tværfagligt team**	**Audit af journaler** **Kompetencekort 2**	12 mdr.
1.3.2 **Kunne fungere i det tværfaglige team med respekt for de øvrige medlemmers faglige og personlige ressourcer og begrænsninger, samt bidrage med egen specialespecifikke ekspertise**	**Med faglig ekspertise kunne:** **- Lytte aktivt og respektfuldt til bidrag fra andre teammedlemmer.** **- Opsummere og uddrage essensen af de indkomne observationer og undersøgelser i den diagnostiske proces.** **- Formulere egen viden og holdninger i det tværfaglige samarbejde**	**Mesterlære** **Supervision ved vejleder** **Feedback fra tværfagligt team**	**360 0 evaluering**	6 mdr.
LEDER/ADMINISTRATOR/ORANISATOR				

1.4.1 **Kunne fungere effektivt og loyalt inden for sundhedsorganisationen**	**Kunne beskrive organisationens struktur på afdelings-, hospitals- og forvaltningsniveau.** **Kunne fungere effektivt i den givne struktur**	**Supervision ved vejleder**	**Vejledervurdering**	12 mdr.
1.4.2 **Kunne fungere som sagsansvarlig i det tværfaglige team**	**Opsummere og uddrage essensen af observationer og undersøgelser og formidle dette til konference/netværksmøde**	**Supervision ved vejleder**	**Vejledervurdering** **Kompetencekort 2**	12 mdr.
SUNDHEDSFREMMER				
1.5.1 **Kunne beskrive forebyggelse af psykisk lidelse hos børn og unge**	**Beskrive risikofaktorer og helbredsfremmende faktorer samt effekt af forebyggelse vedr. børn og unges psykiske helbred**	**I - kursus** **Supervision ved vejleder**	**Vejledervurdering**	12 mdr.
1.5.2 **Redegøre for psykosociale hjælpeforanstaltninger i kommunalt og regionalt regi**	**Kunne give forslag til relevante psykosociale tiltag i udvalgte patientforløb**	**Supervision ved vejleder**	**Vejledervurdering**	12 mdr.
AKADEMIKER/FORSKER OG UNDERVISER				

1.6.1 **Kunne beskrive basale faktorer, der har indflydelse på individets normale og patologiske psykosociale udvikling**	**Kunne redegøre for psykodynamiske udviklingsteorier.** **Kunne redegøre for miljømæssige faktorers indflydelse på individet udvikling og psykiske helbred**	**Selvstudium** **I-kursus**	**Godkendelse af kursus**	12 mdr.
1.6.2 **Kunne redegøre for grundprincipper i psykoterapeutisk behandling ud fra de mest almindelige anvendte teorirammer**	**Kunne redegøre for psykodynamiske og kognitivt/adfærdsterapeutiske grundprincipper**	**Selvstudium** **I- kursus** **Grunduddannelses-kursus i psykoterapi (påbegyndes i I-stilling)**	**Vejledervurdering** **Kompetencekort 9**	12 mdr.
1.6.3 **Kunne redegøre for psykofarmakologisk behandling af børn og unge med centralstimulantia og antidepressiv medicin**	**Kunne redegøre for rationale og principper for behandling med:** **Centralstimulantia ved Hyperkinetisk lidelse.** **Antidepressiva ved affektive lidelser og OCD**	**Selvstudium** **I-kursus**	**Vejledervurdering** **Kompetencekort 4,6&7**	12 mdr.

1.6.4 **Kunne indhente viden om et afgrænset område og formidle denne viden til kolleger og andre faggrupper**	**Med overblik og faglig ekspertise kunne:** **- Udføre litteratursøgning vedrørende et afgrænset område** **- Sammenfatte den indhentede viden til et relevant og forståeligt oplæg** **- Formidle faglig viden til kolleger og andre faggrupper**	**Litteratur-konferencer** **Supervision ved vejleder**	**Vejledervurdering**	12 mdr.
PROFESSIONEL				
1.7.1 **Kunne udføre behandling i henhold til gældende lovgivning for egen praksis.**	**Kende og kunne anvende administrative regler og love i sundhedssystemet gældende for egen arbejdspraksis**	**Supervision ved vejleder**	**Vejledervurdering** **Kompetencekort 3**	6 mdr.

3.2 Kort beskrivelse af læringsmetoder samt hvordan de anførte kompetencevurderingsmetoder skal anvendes på det enkelte ansættelsessted

Hele ansættelsen er ved Klinik Psykiatri Syd, Børne- og ungdomspsykiatrien, Region Nordjylland

Læringsmetoder

- Følge introduktionsprogram for nye læger i afdelingen
- Oplæring i undersøgelses- og interviewmetoder af børn og unge baseret på mesterlære først følges en erfaren kollega, så udføres undersøgelse eller interview under tilstedeværelse af den erfarne kollega og dernæst udføres opgaven alene med efterfølgende supervision. Det er den erfarne kollega som vurderer, hvornår uddannelseslægen er parat til selvstændigt at vare undersøgelse- og interview af børn og unge. Når uddannelseslægen arbejder selvstændigt sker supervisionen ved den ugentlige supervision ved vejleder.
- Mesterlæren omkring sammenfatning af undersøgelse, stille diagnose (1.1.3) og udarbejde behandlingsplan (1.3.1) i samarbejde med og respekt for det tværfaglige team (1.3.2) foregår ved, at uddannelseslægen er med på konferencen, hvor dette foregår. Først iagttages, hvordan den erfarne kollega varetager denne opgave på konferencen. Efter aftale med vejleder varetager uddannelseslægen opgaven omkring en case, som uddannelseslægen er sagsansvarlig for under tilstedeværelsen af vejleder eller speciallægen, som altid er til stede ved konferencen. Hvis vejleder er til stede ved konferencen, giver vedkommende feedback til uddannelseslægen og ellers er det speciallægen, der giver feedback.
- Case baseret undervisning – ud fra patientdata skriftligt eller på video. Vejleder tager initiativ til at der planlægges undervisning baseret på cases for uddannelseslægen (eller uddannelseslægerne, når der er flere ansat på afsnittet). Dette kan ske ved nogle af de ugentlige supervisioner eller som en selvstændig planlagt undervisning, hvor flere uddannelseslæger kan være til stede.
- Ugentlig supervision ved vejleder enten individuelt 45 minutter eller sammen med en anden uddannelseslæge 1½ time. Denne supervision er skemalagt.
- Udfyldelse og anvendelse af portefølje – en mappe, der har til formål at fungere som læringsredskab, hvor uddannelseslægen gemmer patientforløbsdata, kursusnoter, dokumentation for gennemførte kompetencer og kurser. Det er uddannelseslægen, som har ansvaret for at udfylde porteføljen.
- Varetage litteraturkonferencer og undervisning for kollegaer efterfølgende feedback fra vejleder. Disse litteraturkonferencer følger et fast skema for alle uddannelseslæger i BUC. Når uddannelseslægen skal varetage litteraturkonferencen og undervisningen aftales det på forhånd med vejleder, som også kan være behjælpelig med at anbefale litteratur og vejlederen er til stede ved litteraturkonferencen, når uddannelseslægen varetager og fremlægger.
- Teoretiske kurser – Introduktionskursus i Børne- og ungdomspsykiatri og grunduddannelse i psykoterapi
- Undersøgelse i afdeling i relation til patientsager. Uddannelseslægen indgår i udredning af patienter, der er henvist til afsnittet. Dette foregår i samarbejde med en person fra det tværfaglige team, som uddannelseslægen løbende kan diskutere sagen sammen med. Undersøgelsen foregår efter en på forhånd planlagt udredningsplan, hvor det også

fremgår, hvilke opgaver uddannelseslægen har i forløbet. Efter endt udredning tages sagen på konference, hvor der stilles diagnose og laves behandlingsplan som beskrevet overfor.
- Feed-back fra tværfagligt team: De personer som uddannelseslægen samarbejder med giver feedback til uddannelseslægen på de forløb, som de samarbejder om.
- Selvstudium: Uddannelseslægen eget studium af anbefalet litteratur eller litteratur søgt i database (efter aftale med vejleder/psykoterapivejleder)

Kompetencevurderingsmetoder

- Struktureret kollegial bedømmelse – struktureret observation, hvor en eller flere erfarne kollegaer ud fra på forhånd fastlagte kriterier vurderer uddannelseslægens færdigheder. Der er udarbejdet kompetencekort for en del af målene. I disse kompetencekort er der lavet en opdeling af kompetencen i del-kompetencer, som skal opnås for at opnå den samlede kompetence. På kortene kan vejlederen angive en vurdering for delmålene og den samlede kompetence som opnået eller som et fortsat arbejdspunkt. Kompetencekortene findes i uddannelsesmappen.
- Den strukturerede kollegiale bedømmelse af mål 1.1.1 (udførelse af objektiv psykiatrisk undersøgelse af børn og unge) planlægges til at foregå en eller flere gange inden for de første tre måneder. Der lægges en overordnet plan ved introduktionssamtalen. Ved den ugentlige vejledning aftales det hvornår og hvordan den strukturerede observation skal foregå: enten ved direkte observation eller at uddannelseslægen optager den kliniske situation, der skal vurderes på video. Det er først og fremmest hovedvejlederen, der laver den strukturerede observation. Ved case fremlæggelse på konference (mål 1.1.3, 1.2.1, 1.3.1, 1.3.2) aftales det på forhånd om det er hovedvejleder eller den tilstedeværende speciallæge i Børne- og Ungdomspsykiatri der observerer, giver feedback og godkender kompetencen. Dette foregår på de ugentlige kliniske konferencer og når uddannelseslægen har været med i undersøgelsen af de relevante cases. Når uddannelseslægen fremlægger på litteraturkonference (mål 1.6.7) skal hovevejlederen være til stede og kan efterfølgende give feedback.

- Audit af journaler – kritisk gennemgang af et antal journaler ud fra på forhånd fastlagte kriterier – disse kriterier fremgår af kompetencekort. Det er uddannelseslægen, som finder journalerne frem og hovedvejlederen gennemgår journalerne og giver feedback ved den ugentlige vejledning. Denne gennemgang sker løbende ved den ugentlige vejledning med hovedvejleder.
- Vurdering af portefølje – forskellige dele af porteføljen inddrages i evalueringen, herunder lægens beskrivelse af udvalgte patientforløb.
- Vejledervurdering – hovedvejlederens samlede indtryk og vurdering på baggrund af forløbet. Dette sker løbende og samles op i forbindelse med midtvejsevaluering og slutevaluering.
- 360 graders bedømmelse – en tværfaglig vurdering af udvalgte tværfaglige kompetencer af en række personer, som lægen samarbejder med. Vejleder indsamler de skriftlige bedømmelser og giver en samlet konklusion og tilbagemelding til lægen. Denne bedømmelse skal ske en gang i løbet af ansættelsen helst inden for de første 6 måneder, så det er før midtvejsevaluering. Det er vejlederen som tager initiativ til at iværksætte 360 graders bedømmelsen.

3.3 Obligatoriske kurser

Generelle kurser
Der er et nationalt Introduktionskursus i Børne- og Ungdomspsykiatri som arrangeres af Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab i Danmark http://www.bupnet.dk/uddannelse

Der er et regionalt teoretisk grundkursus i psykoterapi, som udbydes et par gange om året med i alt 30 undervisningsdage dækkende grundbegreber og metoder i psykoterapi i forhold til forskellige sygdomme. Yderligere information på https://rn.plan2learn.dk.

Vedrørende vejlederkursus skal tilmelding ske på: http://www.videreuddannelsen-nord.dk/introduktionsuddannelse/obligatoriske-kurser-introduktionsuddannelsen/vejledningskursus/

For yderligere information henvises til det regionale videreuddannelsessekretariats hjemmeside og Sundhedsstyrelsens hjemmeside.

4. Uddannelsesvejledning

Under ansættelsen skal der gives uddannelsesvejledning som anført i målbeskrivelsen. Der skal efter behov tilbydes karrierevejledning og hjælp til specialevalg.

1. ansættelse: Ambulatorium for ADHD
http://psykiatri.rn.dk/Afsnit-og-ambulatorier/Her-findes-de-psykiatriske-sygehuse-sengeafsnit-og-ambulatorier/Aalborg-Universitetshospital---Psykiatrien/Ambulatorier-og-sengeafsnit-for-Boern-og-Unge/Ambulatorium-for-ADHD

Organisering af den lægelige videreuddannelse
I Klinik Psykiatri Syd, Børne- og Ungdomspsykiatrien er der en Uddannelsesansvarlig overlæge

(UAO) og en uddannelses-koordinerende Yngre læger (UKYL) samt en uddannelseskoordinerende overlæge, der er fælles med voksenpsykiatrien i Region Nordjylland. Der udpeges en hovedvejleder fra det børnepsykiatriske afsnit. I det daglige er der mulighed for klinisk vejledning ved de tilstedeværende senior læger.

Rammer for uddannelsesvejledning
Der er ugentlig vejledning ved hovedvejlederen af 45 minutters varighed.

Udarbejdelse af uddannelsesplan
Der udarbejdes uddannelsesplan ved introduktionssamtale med hovedvejlederen. Denne samtale skal afholdes inden for de første to uger af ansættelsesforløbet. Desuden holdes der midtvejs-evalueringssamtale midt i forløbet med deltagelse af uddannelseslægen, hovedvejlederen og UKYL eller UAO. Ved midtvejsevalueringen evalueres forløb og uddannelsesplan, og der foretages nødvendige justeringer af uddannelsesplanen. Der kan aftales ekstra evalueringsmøder, hvis der er behov for dette. Endelig afholdes der slutevalueringssamtale med uddannelseslægen og hovedvejleder i den sidste måned af ansættelsen.

Der er udarbejdet et skema med faste punkter for disse samtaler, der bl.a. indeholder et punkt omkring karrierevejledning. Skemaet for slutevalueringssamtalen kontrasigneres af UAO. UAO kan og bør inddrages så tidligt som muligt, hvis der er problematiske forhold i forhold til uddannelses-forløbet.

Supervision og klinisk vejledning i det daglige arbejde
I det daglige kan der fås supervision og klinisk vejledning ved tilstedeværende speciallæge og eller andre senior læger.

5. Evaluering af den lægelige videreuddannelse

Det fremgår af Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse[1], at de regionale råd for lægers videreuddannelse skal sikre høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse (kap. 1, § 2). Til løsning af denne opgave har Rådet flere redskaber, nemlig brugertilfredshed via yngre lægers evaluering af afdelingerne på evaluer.dk og inspektorrapporter for alle afdelinger.

Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse i Videreuddannelsesregion Nord[2] (DRRLV) vil løbende følge disse evalueringer, ligesom det forventes, at de diskuteres i de regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg[3], hvor specialets postgraduate kliniske lektor (PKL) er formand[4].

5.1 Evaluer.dk

Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse offentliggør yngre lægers evalueringer af

[1] www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=11069
[2] www.videreuddannelsen-nord.dk/det+regionale+r%c3%a5d
[3] www.videreuddannelsen-nord.dk/postgraduat-klinisk-lektor/uddannelsesudvalg/
[4] www.videreuddannelsen-nord.dk/postgraduat-klinisk-lektor/

uddannelsesstederne elektronisk via system på evaluer.dk.

Den enkelte uddannelsessøgende læge skal ved afslutning af hvert delforløb evaluere sit ophold, både hvad angår uddannelsesprogram, herunder uddannelsesplan samt uddannelsesstedet og dets læringsrammer. Evalueringen foregår via evaluer.dk, hvortil den yngre læge modtager log-in via mail fra Videreuddannelsessekretariatet. Alle de uddannelsessøgende lægers evalueringer af uddannelsesstederne kan følges via hjemmesiden www.evaluer.dk.

Den enkelte læges evaluering er anonym og dermed ikke offentligt tilgængelig. Derimod offentliggøres et gennemsnit for alle evalueringer på den uddannelsesgivende afdeling.

Uddannelsesansvarlige overlæger har adgang til at se enkeltevalueringer og prosatekst om uddannelsesstedet. For afdelingen er denne prosatekst oftest den mest givende og udviklende del af evalueringerne, mens pointevalueringerne mere tjener til sammenligning på tværs af afdelinger, specialer og hospitaler. Afdelingerne vil løbende anvende disse evalueringer i arbejdet på at forbedre den lægelige videreuddannelse.

5.2 Inspektorrapporter

Sundhedsstyrelsen[5] står for inspektorordningen og udsender inspektorer til alle uddannelsesgivende afdelinger ca. hvert 4. år, samt udsender rapporter fra inspektorernes besøg. Det fremgår af Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse (kap. 2, § 7), at DRRLV løbende skal vurdere den enkelte afdelings egnethed som uddannelsessted på baggrund af inspektorrapporterne. Ordningen er et væsentligt element i kvalitetsopfølgningen af den lægelige videreuddannelse på de enkelte hospitaler og afdelinger. Inspektorrapporterne fremlægges løbende på møder i DRRLV, som via den Postgraduate Kliniske Lektor i de enkelte specialer følger op på inspektorrapporternes konklusioner og anbefalinger i samarbejde med ledelserne på afdelingerne og de uddannelsesansvarlige læger.

5.3 Regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg[6]

Uddannelsesudvalgene for de enkelte specialer har til formål at drøfte spørgsmål om specialets videreuddannelse på samtlige uddannelsessteder i Videreuddannelsesregionen, herunder at bidrage til sikring af en ensartet høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse på alle uddannelsessteder for specialet. Uddannelsesudvalgene bør derfor løbende drøfte de enkelte afdelingers evalueringer og inspektorrapporter og følge op på disse via PKL i specialet, som også informerer DRRLV.

[5] www.sst.dk/Uddannelse%20og%20autorisation/Inspektorordning.aspx
[6] www.videreuddannelsen-nord.dk/postgraduat-klinisk-lektor/uddannelsesudvalg/

6. Nyttige kontakter

Uddannelsesansvarlige overlæger
Der henvises til hjemmesiden for det enkelte ansættelsessted
http://www.psykiatri.rn.dk/Afsnit-og-ambulatorier/Her-findes-de-psykiatriske-sygehuse-sengeafsnit-og-ambulatorier/Aalborg-Universitetshospital---Psykiatrien/Ambulatorier-og-sengeafsnit-for-Boern-og-Unge/Ambulatorium-for-ADHD

Postgraduat klinisk lektor for denne uddannelse:
Oversigt findes på hjemmesiden for Center for Sundhedsvidenskabelige Uddannelser

Specialeselskabets hjemmeside
www.bupnet.dk

Sundhedsstyrelsen
www.sst.dk
Den lægelige videreuddannelse

Styrelsen for patientsikkerhed
www.stps.dk

Regionale sekretariater for lægelig videreuddannelse
Videreuddannelsesregion Nord: www.videreuddannelsen-nord.dk
Videreuddannelsesregion Syd: www.videreuddannelsen-syd.dk
Videreuddannelsesregion Øst: www.laegeuddannelsen.dk

Andre
Lægeforeningens karriererådgivning (Karrierecoaching)